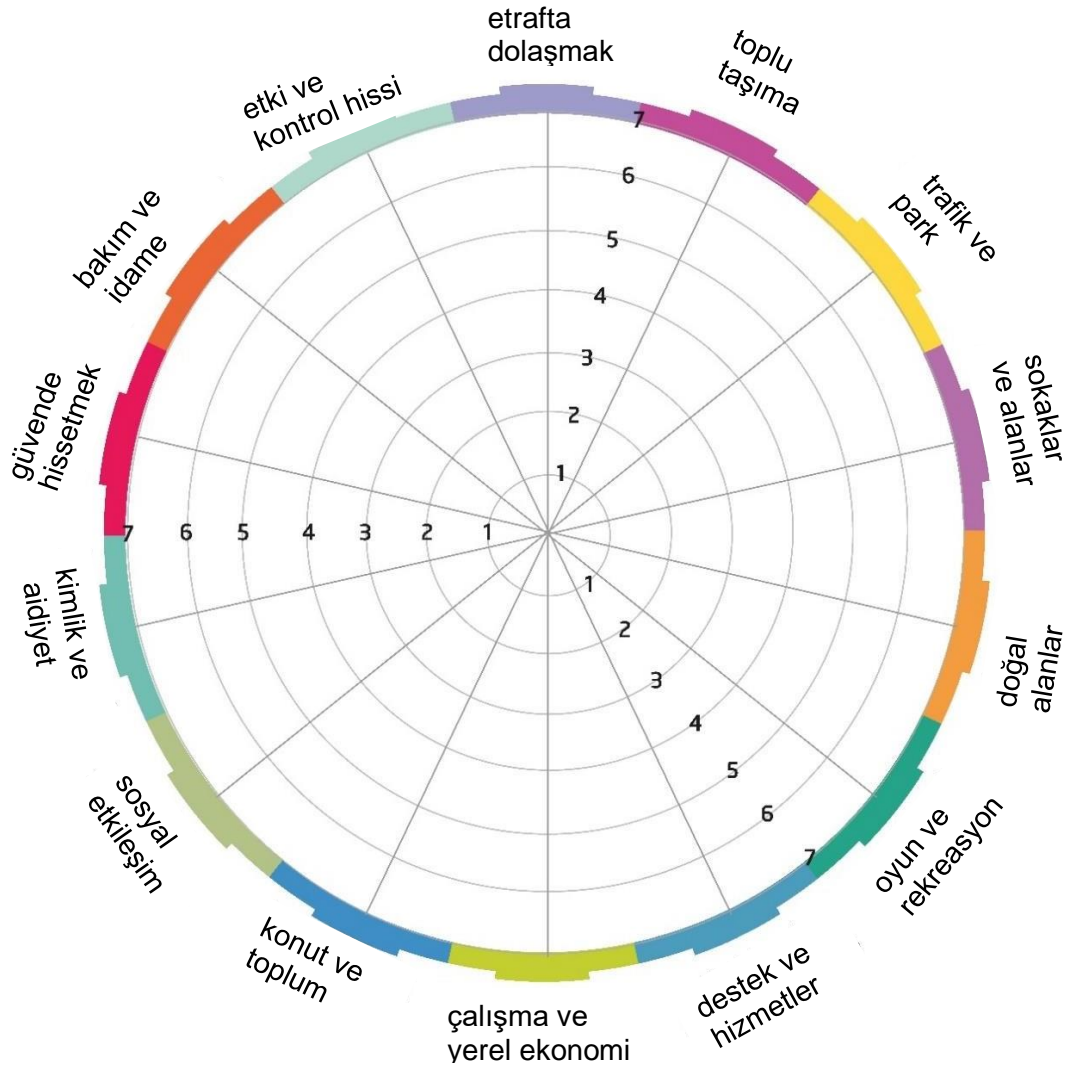

Mekân Standardı – Mekânımız Ne Kadar İyi? KILAVUZ – SON 31.07.2020

Bu kılavuz Mekân Standardı aracını kullanarak bir değerlendirme planlamanıza, organize etmenize ve uygulamanıza yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır. Hem Mekân Standardını yeni öğrenen hem de araca aşina olan kişiler içindir.

İçindekiler

1.	Hızlı Kılavuz	3
2.	Neden bir Mekân Standardı aracına ihtiyaç duyarız?	6
3.	Mekân Standardı aracının kullanımı	7
4.	Değerlendirmenizin organize edilmesi	10
5.	Bir çalıştay nasıl yönetilir?	17
	Ek: Değerlendirmeye bir gezi eklemek	22

NOTLAR:

Her bir bölüm internet sitesinde ayrı bir sekme olarak sunulacak ve indirilebilir bir doküman olarak görünecektir

Şunlara da link ekleyin: Öğrenme kaynağı, Vaka incelemeleri, videolar vs.

Sayfa 10'daki diyagram

En yeni veri koruma ve web sitesi gelişmelerine göre tüm metindeki katılımcı bilgilerini gözden geçirin

Yayımlanmadan önce son kez düzenleyin

1. Hızlı Kılavuz

Bu kılavuz Mekân Standardı aracı için bir giriş, aracın ana aşamaları için genel bilgi ve değerlendirme yapılırken göz önünde bulundurulması gereken bazı kilit ilkeleri sunar. Bunlar daha sonra diğer sekmelerin altında daha ayrıntılı şekilde açıklanmaktadır.

Aracın amacı nedir?

Mekân Standardı, bir mekân hakkında bir iletişim oluşturmayı amaçlayan basit bir araçtır. İnsanların mekânların hem fiziksel hem de sosyal yönlerini ve bunların arasındaki önemli ilişkiyi değerlendirmelerine yardımcı olur.

Aracın tasarlanma amacı şunlardır:

- Hangi alanlarda iyileştirme yapılabileceğini belirlemek amacıyla mevcut ve yeni mekânların kalitesinin değerlendirilmesi
- Yüksek kaliteli mekânlar oluşturmak için vatandaşların, kamu sektörünün ve özel sektörün bir araya getirilmesi
- İnsanların fiziksel ve sosyal çevrelerinin sağlık ve esenliği desteklemesinin sağlanması
- İskoçya'da yaşayan herkesin iyi kalitede bir mekân da yaşamak için eşit şansa sahip olmasının sağlanması amacıyla tutarlılığın teşvik edilmesi

Mekân Standardı aracı insanların yaşadıkları mekâna ilişkin düşündükleri ve hissettikleri şeylerin belirlenmesi ve bir yerin güçlü yanlarının tespit edilmesi konusunda yardımcı olabilir. Ayrıca insanların sağlık ve esenliği üzerinde etkisi olabilecek hususları da belirtebilir. Bu değerlendirme, zaman içerisindeki değişimi kıyaslamak ve gelişen noktaları tespit edebilmek için gelecekte de tekrarlanabilir.

Değerlendirme yapılması

Bu araç, yazılı olarak ya da çevrim-içi yöntemle Mekân Standardı web sayfası üzerinden doldurulabilir: [BAĞLANTI](#).

İnsanlara anket uygulamak, odak grupları veya tasarım çalışmaları gibi daha büyük etkinliklerin bir yan etkinliği olarak birçok farklı şekilde kullanılabilir. Veya, Leith'deki sokak uygulamaları için kullanılan dev çark gibi yaratıcılığınızı kullanarak kendi yönteminizi de geliştirebilirsiniz. Hatta Zoom gibi bir dijital platform kullanarak grup halinde sanal ortamda da bunu doldurabilirsiniz.

Dikkate alınması gereken dört ana strateji vardır.

Planlama: Değerlendirme amacınızı düşünün – neye ulaşmanızı sağlayacak; kimin liderlik edeceğine ve kimlerin dâhil olacağına karar verin ve bunları kayda geçirin; ayrıca mekânınızın sınırlarını belirleyin. Eğer faydası olacaksa mekâna gidin ve etrafa bakın.

Değerlendirme: Ana soruların her birini düşünün ve puanlayın. Bir grup olarak çalışıyorsanız fikir birliği veya ayrılıklarını da hesaba katarak verdiğiniz puanların sebeplerini de ortaya koyun. 14 puanı pusula diyagramına yerleştirin ve noktaları birleştirin.

Gözden Geçirme: Sonuçlara bakın ve mekânda iyileştirilmesi gereken ana hususları düşünün. Eğer birden fazla değerlendirme olmuşsa, sonuçları ilgili herkesle paylaşmadan önce bulguları birleştirin ve analiz edin.

Sonraki Adımlar: İyileştirilmesi gereken ana hususları ve nasıl harekete geçileceğini düşünün. Kimin dahil olacağını ve hangi kaynaklara ihtiyaç duyulacağını belirleyin.

Bu dört aşama, ilerideki [Değerlendirmenizi organize edin](#) başlıklı bölümde daha ayrıntılı şekilde açıklanacaktır.

Bir **grup çalıştay oturumundaysanız**, bir veya daha fazla kolaylaştırıcı ve yazıcıya ihtiyacınız olacaktır. [Bir çalıştay nasıl yönetilir](#) başlıklı bölümde bunun için faydalı tavsiyeler bulabilirsiniz.

Ayrıca, çalıştay esnasında mekânınızda bir **gezinti** düzenlemek de isteyebilirsiniz – Ek bölümünde bunun nasıl yapılması gerektiğine ilişkin öneriler mevcuttur.

Aracın temel unsurları nelerdir?

Mekân Standardı aracının her biri mekânın fiziksel ve sosyal farklı unsurlarına bakan 14 teması vardır. Bunların bazıları birbirleriyle bağlantılıdır ancak insanları tüm unsurları düşünmeye teşvik etmek alana ilişkin genel bir resim ortaya çıkarmayı sağlayacaktır.

Her bir tema için bir **manşet soru** ve beraberinde bir dizi **hızlı “düşün bakalım” soruları** mevcuttur – manşet soruya tüm temalarda cevap verilmelidir ve söz konusu tema için puanlama temelini manşet sorular oluşturmalıdır. Hızlı sorular tartışmayı desteklemek için vardır – bunların hepsi tüm mekânlar için muhtemelen uygun olmayacaktır ve bazı mekânlar kendine özgü yerel durumları yansıtmak için başka hızlı soruların sorulmasını gerektirecektir.

Temaların her biri için toplanan skorlar insanların güçlü ve sorunlu alanlara ilişkin tespitlerini hızlıca gösterecektir ancak tartışma esnasında alınacak geri bildirim – iyi olan nedir? – gelecekte bunu daha iyi nasıl yaparız? – sorularının yanıtları bu araçtan elde edilecek gerçek ana sonuçlar olacaktır.

Değerlendirme sonrasındaki **'gözden geçirme'** ve **'sonraki adımlar'** aşamaları verilen yanıtları yorumlamanızı ve **öğrenilen duruma ilişkin eyleme geçmenizi** sağlayacak ve bu sayede Mekân Standardı sürecini tamamlamanıza yardımcı olacaktır.

Ana İlkeler

Değerlendirmenizi organize ederken veya uygularken göz önünde bulundurmanızın faydalı alacağı bir dizi ana ilkeler mevcuttur.

- Gruplar arasındaki bakış açılarındaki farklılıkları analiz edebilmeniz için **katılımcılara ilişkin kilit verileri kaydetmeyi** unutmayın – bu sayede geniş çapta insanın geri bildirimini alıp almadığınızı belirleyebileceğiniz gibi aynı zamanda farklı grupların sorunlarını da tespit edebilmeniz mümkün olacaktır.
- Değerlendirilen **mekânı açık ve net bir şekilde tanımlayın** ve herkesin de nereyi değerlendiriyor olduğunu bildiğinden emin olun – insanlara gerekli bilgiyi önden verin ki hazırlıklı gelsinler ve yeterli zaman ayırabilsinler.
- Bu aracın bir dizi farklı ortamda kullanılmak üzere tasarlanmış olduğunu unutmayın. Bu nedenle **yerel durumlara uyum sağlamak için esnek olun**:
 - Bazı temalar diğerlerinden daha fazla önemiyse sıralamasını değiştirin – ancak tüm temaları ele almak için yeterli vakte sahip olduğunuzdan emin olun.
 - Bir yandan tüm ana soruların yanıtlanması gerekirken, diğer yandan da değerlendirilmekte olan mekâna ilişkin akla gelen kısa soruları da kullanın ve spesifik yerel durumlar için ilave içerik eklemek isteyebileceğinizi de unutmayın.
 - Bazı temalarda küçük de olsa tekrar eden unsurlar mevcuttur – bu asgaride tutulmuştur ancak bazı noktalarda her bir temaya ilişkin gerekli konuları tam anlamıyla alabilmek için bu durum gereklidir.
- Eğer değerlendirme **online** olarak yapılıyorsa, herkese başlangıçta kullanıcı adı ve şifre ile girme konusunda hatırlatma yapın ki yaptıkları çalışma kaydedilebilsin.
- Bu 14 tema sağlık ve esenlik üzerindeki bileşik etkilerine dair kanıtlara dayalı olarak dikkatlice seçilmiştir. Ancak, bazı şeylerin sürekli olarak değiştiğini unutmamak gerekir. Değerlendirmenizi ileride kanıtlamak için ilave içerik eklemeniz gerekebilir. Örneğin küresel sağlık tehditlerinin veya iklim değişikliğinin sizin mekânınız üzerindeki etkisi (aşırı hava olaylarından tutun da hava kalitesine kadar) veya insanların iletişim kurma şekillerinde dijital erişim ve sosyal medyanın giderek artan önemi gibi.

Mekân Standardının nasıl kullanılacağına ilişkin örnekler sunan vaka çalışmalarını –nerede, ne zaman, nasıl, kimle ve neden sorularını da içerecek şekilde – şu adreste bulabilirsiniz:
https://www.ads.org.uk/case_studies_place_standard/

2. Neden bir Mekân Standardı aracına ihtiyaç duyarız?

Bu bölümde Mekân Standardı aracına ilişkin evveliyat bilgisi sunulmaktadır. Mekânın neden önemli olduğu açıklanmakta ve İskoçya'daki politika bağlamı ortaya konmaktadır.

Zamanımızı nerede geçirdiğimizin hayatlarımız üzerinde önemli bir etkisi vardır. Mekânların kalitesinin ve erişebildiğimiz fırsatların artırılması sağlık ve esenliğimizi destekleyebilir, eşitsizliklerin giderilmesine katkı yapabilir ve çevremizi daha iyi hale getirebilir.

Bir mekâna ilişkin nelerin iyi olduğunu, nelerin ise daha iyi olabileceğini anlamak iyi kararlar vermemize yardımcı olabileceği gibi kaynakların da en çok gereken yere seferber edilmesini de sağlar. Hâlihazırda karşı karşıya bulunduğumuz iklim acil durumu, mekânlarımızı hem insanlar hem de çevre açısından nasıl daha sürdürülebilir kılabileceğimiz hakkında kafa yormamızın her zamankinden daha önemli olduğunu bizlere göstermektedir.

Mekân Standardı aracı insanların yaşamak istedikleri iyi kalitede mekânlar yaratarak başarılı mekânların tasarım ve sunumunu destekleyebilir. İçinde bulunan 14 tema sağlık ve esenlik üzerindeki bileşik etkilerine dair kanıtlara dayalı olarak dikkatlice seçilmiştir.

Bunun arkasında bulunan kanıtların bazılarını aşağıdaki bağlantıdan ulaşabilirsiniz:

BAĞLANTILAR

İskoçya'daki politika bağlamı

Bir Mekân Standardı değerlendirmesi için daha ayrıntılı bir bağlam sunan çok sayıda kilit politika belgesi mevcuttur.

Mekân web sitesine BAĞLANTI

3. Mekân Standardı aracının kullanımı

Bu bölümde Mekân Standardı aracının kimler tarafından, nerede ve ne zaman kullanıldığı açıklanmaktadır. Bu, değerlendirmenizi hazırlama ve planlama açısından size yardımcı olacaktır.

Araç kimler için?

Araç herkesin kullanımı içindir. Herkesin ortak bir çerçeve kullanarak zaman içinde birlikte çalışmasını mümkün kılmak suretiyle hem vatandaşlar hem de profesyoneller içindir.

Aşağıdaki tabloda farklı farklı grupların aracı kullanmaktan nasıl faydalanabileceğine dair bazı örnekler verilmektedir.

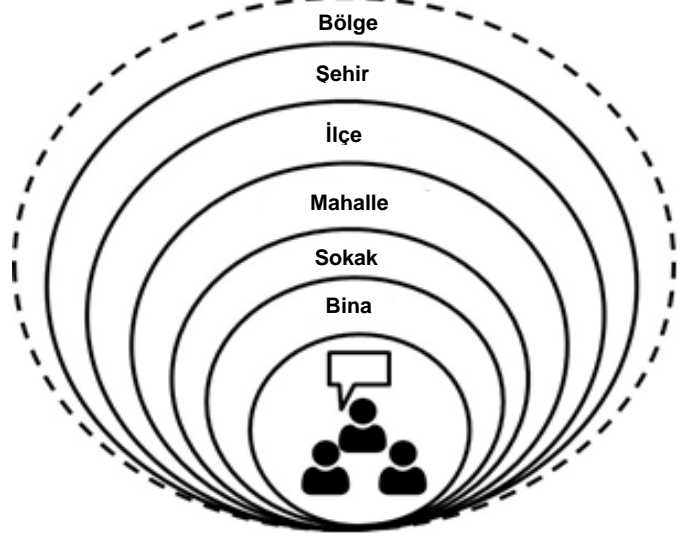
Kim için	Ne sunuyor	Faydaları
Yerel sakinler	Kendi çevrenizi değerlendirmeniz ve görüşlerinizi paylaşmanız için bir şablon sunar.	Belgelerin herkesçe kabul gören bir formatta kolektif şekilde görüntülenmesini sağlar.
Toplum grupları	Görüşleri paylaşma, yerel bilgi geliştirme ve iyileştirilmesi gereken ana konularda fikir birliği sağlamak için bir çerçeve sunar.	Yerel sesin daha kuvvetli, daha bilgilenmiş ve daha etkili çıkmasını sağlar.
Yerel İdareler (toplum veya ortak hizmetler)	Tartışmanın belli bir alan, mahalle veya yerleşke üzerinde odaklanmasını sağlayarak hizmetlerin birleştirilmesi için ortak bir dil oluşturan bir çerçeve sunar.	Hizmetleri birleştirmek suretiyle vatandaşlar için mekân -temelli sonuçlara odaklanılmasını sağlar.
Kamu sektörü satın alma kurumları	Kamu hizmetlerinin konumlandırılması, yerel alanlarda yeni tesislerin kurulması, hedefli yatırımın bilgilendirilmesi, satın alma hatalarının azaltılması veya yeni konut alanları belirlenmesi için seçeneklerin değerlendirileceği bir çerçeve sunar.	Yatırım için en iyi değer seçeneklerinin tespit edilmesini sağlar.
Toplum planlama ortaklığı	Çalıştaylar gibi etkinlikler vasıtası ile toplumun ihtiyaçlarının belirlenmesi için bir çerçeve sunar. Bunlar zaman içerisinde ve benzer nitelikteki mekânlar ile mukayese edilebilir.	Yatırım kararlarına yön vermek üzere vatandaşların görüşlerinden faydalanılmasını sağlar. Tekrarlanan değerlendirmeler değişimin olumlu olup olmadığını gösterebilir.
Planlama yetkilileri	Kalkınma Planının erken aşamalarında toplumun ihtiyaçlarının belirlenmesini sağlayacak bir çerçeve sunar. İnsanları işin içine dâhil etmeye, saha bilgilendirmeleri yapmaya, eylem planları ve yerel politikalar oluşturmaya yarayacak bir çerçeve sunar. Ayrıca başlangıç aşamalarında tekliflerin değerlendirilmesine destek olur.	Kalkınmanın kalitesini artırır ve yerel ihtiyaç ve fırsatların karşılanmasını sağlayarak planlanmış büyümenin uygun şekilde gerçekleşmesini tesis eder.
Geliştiriciler	Toplumun ihtiyaçlarının ve fırsatların tespit edilmesi için bir çerçeve sunar. Tekliflerin farklı planlama idareleri arasında tutarlı bir yolla değerlendirilmesini sağlayacak bir çerçeve oluşturur.	Alınacak kararlara temel teşkil etmek üzere kalkınma tekliflerinde halkın görüşlerinin kullanılmasını sağlar ve planlama yetkilileri ile yapılacak görüşmeleri destekler.

Tasarımcılar	Belli planlama uygulamalarının ve daha geniş alanlardaki mastır planların desteklenmesi için kanıt toplayacak kapsamlı bir şablon sunan bir çerçeve oluşturur.	Planlama yetkililerince kabul gören bir yöntemle vatandaşların katılımını sağlar.
--------------	--	---

Aracı nerede kullanabilirsiniz?

Araç esnek niteliktedir ve geniş bir yelpazede ve ölçekte mekânlarda farklı insanlar ve kuruluşlar tarafından ve farklı amaçlar için kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Kentsel, kırsal veya ada ortamlarında şehirlerin bir bölümü, tüm şehir veya mahalle için kullanılabilir.

Bir mekânın tanımlanması önemlidir. Değerlendirilen mekânı her zaman coğrafi sınırlar tanımlamaz – Yerel olarak nasıl görüldüğünü ve bir alanın diğeriyle nasıl bağlantılı olduğunu veya diğeriyle nasıl etkilediğini düşünün. Örneğin, kolaylık tesislerini paylaşmalar da, güçlü bir ortak kimlik hissiyatına sahip küçük köy veya mezraların bir arada olduğu bir mekânda Mekân Standardı değerlendirmesi yapılabilir. Diğer bir durumda ise, bir mekânın bir bölümünün ayrı ve belirgin bir yerel kimliği vardır ve en iyi yol onu tek başına değerlendirmek olabilir. En önemli şey aracı kullanan yerel halkın değerlendirilen mekânın ne anlam ifade ettiği hususunda ortak bir anlayışa sahip olmasıdır.

Aracı ne zaman kullanabilirsiniz?

Mekân Standardı aracı insanların bir mekâna ilişkin tartışma yapmak istediği her an kullanılabilir.

Bu, mevcut bir mekân veya toplulukta olabileceği gibi geliştirilmekte olan yeni bir mekânda da olabilir. Yerel halkın ihtiyaç ve tercihlerinin anlaşılması ve olası tüm fırsatların tespit edilebilmesi adına aracın mekâna ilişkin tartışmaların erken aşamalarında kullanılması özellikle faydalı olacaktır. Araç, zaman içerisinde mukayeseli analiz yöntemi sayesinde bir alandaki değişimi takip etme ve gözden geçirme amacıyla da kullanılabilir.

Aşağıdaki tabloda aracın farklı zamanlarda kullanılmasının faydalarına dair bazı örnekleri bulabilirsiniz.

Erken Aşamalar	<ul style="list-style-type: none">• İhtiyaç, değer ve fırsatların tespiti• Öncelik ve yatırımların eşleştirilmesi• Görüşlerinin gelecekteki eylemleri belirlemesini sağlamak için toplumların güçlendirilmesi
Tasarım ve Geliştirme Aşamaları Esnasında	<ul style="list-style-type: none">• Eylem planı yapılması• Tekliflere ilişkin bilgilendirme veya gözden geçirme• Karar alma süreçlerine halkın katkı yapmasının sağlanması

Sürekli İyileştirme İçin	<ul style="list-style-type: none">• Yatırımlardaki değişim ve etkinin izlenmesi• Toplum için tamamlayıcı bakım ve yönetim• Öğrenme paylaşımı
--------------------------	--

Mekân Standardı aracı dâhil etme sürecinin bir parçası olarak diğer araçlarla birlikte de kullanılabilir.

Aracın ne zaman ve nasıl kullanıldığına dair vaka incelemeleri aşağıdaki adreste bulunabilir:

https://www.ads.org.uk/case_studies_place_standard/

4. Değerlendirmenin organize edilmesi

Bu bölümde bir Mekân Standardı değerlendirmesinin hazırlanması için gerekenler, değerlendirmenin nasıl işlediği ve sonrasında neler yapılması gerektiği açıklanmaktadır.

Plan

Mekân Standardı değerlendirmenin planlanması süreçten azami fayda sağlanabilmesi için gereken ilk adımdır.

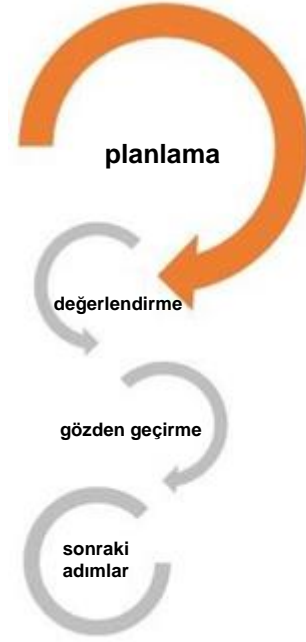
Değerlendirme sebebinizi ve bu değerlendirmenin size ne sağlayacağını düşünün. Sebep bir mekândaki temel ihtiyaçların ve değerlerin neler olduğunun belirlenmesi mi yoksa Yerel Plana veya bir kalkınma teklifine katkı yapılması mı yoksa başka bir şey mi?

Değerlendirmeye başlamadan önce mekân hakkında biraz araştırma yapmanız faydalı olabilir. Bu sayede değerlendirilecek alanın fiziksel sınırlarını belirleyebilir, kimlerin dahil edilmesi gerektiğini tespit edebilir ve farklı grupların dahil edilmesi için en iyi yolun ne olduğuna karar verebilirsiniz. Ayrıca bu sayede bir miktar evveliyat bilgisi toparlayabilir ve araç içindeki mevcut soruları destekleyecek ve/veya onların yerini alacak “üzerinde düşünülecek” anlık kısa sorular da hazırlayabilirsiniz.

Hangi kaynaklara ihtiyaç duyduğunuzu ve elde hâlihazırda neyin var olduğunu düşünün. Grup oturumları yaparsanız, tartışmanın yürütülmesi için bir kolaylaştırıcı fayda sağlayabilir. Ayrıca her bir grup için de bir yazıcı belirlenmesi grupta yapılacak tartışmanın kayda geçirilmesi açısından yararlı olacaktır. İyi bir kolaylaştırıcı tartışmaları teşvik edecek, katılımcıların konudan sapmamasını sağlayacak, ön kabullere meydan okuyacak ve herkesin görüşünün dile getirilmesini ve herkesin görüşüne eşit derecede değer verilmesini sağlayacaktır.

Aşağıda değerlendirme planlanırken göz önünde bulundurulması gereken unsurların bazılarını bulabilirsiniz:

- Değerlendirme, neye ulaşmamızı sağlayacak?
- Bulduğunuz aşama ve ulaşmayı umduğunuz hedefler için kullanmanız gereken doğru araç bu mudur?
- Yerel bölgede biraz araştırma yapmak faydalı olur mu – daha önceden yapılmış bir Mekân Standardı değerlendirmesi de dahil eldeki mevcut bilgiler nelerdir, bu bilgileri kim toplayabilir ve değerlendirme başlamadan önce bu bilgiler insanlarla nasıl

paylaşılabilir?

- Düzenleyen yerel toplumun bir mensubu değilse, çalıştay katılımcısı veya kolaylaştırıcı olarak planlama ve gerçekleştirme aşamalarına ve ayrıca değerlendirme sonucu toplanan geri bildirimlerin analiz edilmesi sürecine yerel halkın dâhil edilmesi faydalı olur mu?
- Değerlendirmeyi planlamadan evvel mekânı/alani ziyaret etmek faydalı olur mu?
- Değerlendirmeden kimlerin haberi olmalı ve/veya kimler değerlendirmeye dâhil edilmeli? Bu sorunun cevabının verilmesi, herhangi bir grup oturumunun yeri, tarihi ve zamanının belirlenmesinde ve ayrıca yaşı, hareket kısıtlılığı, engellilik durumu, cinsiyeti, etnik grubu, dini inancı veya cinsel eğilimi ne olursa olsun toplumdaki herkesin katılabilmesinin sağlanmasında faydalı olacaktır.
- Diğer insanları da değerlendirmeye müdahil kılmak için seçenekler nelerdir? Bunlar odak grup toplantıları/çalıştaylar, halka açık toplantılar, dijital platformlar, çevrim-içi anketler ve bire bir görüşmeler şeklinde olabilir.
- Gruplar halinde çalışılıyorsa, değerlendirme esnasında bir gezinti yapmak faydalı olur mu?
- Ek kaynak ihtiyacı veya katılımı artırmak için başkalarından yardım almak gerekli midir? Örneğin tercüme, işitsel/görsel ve hareketlilik yardımları, çocuk bakımı vs.?
- Bulgular katılımcılarla ve toplumdaki diğer insanlarla nasıl paylaşılacaktır – açık, dürüst, net ve şeffaf bir yaklaşımın sağlanması?
- Değerlendirme tamamlandıktan sonra insanların sürece katılımı için fırsatlar nelerdir?

Toplum Katılımı için Ulusal Standartlar

Mekân Standardı aracı tipik katılımın ötesindedir: İnsanların ne düşündükleri ve nasıl hissettiklerine ilişkin tartışmaları teşvik eder ve cesaretlendirir. İskoçya'da bu katılım yaklaşımı Toplum Katılımı için Ulusal Standartları tamamlar niteliktedir. Bu iyi uygulama ilkeleri toplum katılımı sürecini desteklemek ve bu sürece bilgi sağlamak ve ayrıca sonuçta ortaya çıkan durumu iyileştirmek amacıyla tasarlanmaktadır.

Toplum Katılımı için Ulusal Standartlar hakkında daha fazla okuma yapmak için: <https://www.scdc.org.uk/what/national-standards/>

Katılım yöntemleri

Kişilerin ve kuruluşların değerlendirmeye dahil edilmeleri için bazı yollar mevcuttur. Bunlar odak grup toplantıları/çalıştaylar, halka açık toplantılar, dijital platformlar (Microsoft Teams veya Zoom), çevrim-içi anketler ve bire bir görüşmeler veya toplantılar şeklinde olabilir. İşin içine dâhil olması gereken herkese ulaşabilmek için bu yöntemlerin birden fazlasına ihtiyaç olabilir.

Bölgede yapılacak bir gezinti insanların güçlü yönler ve fırsatlar hakkında düşünmelerine yardımcı olabilir. Değerlendirmede fikirler üretmek, tartışmak ve ilgi oluşturmak için bu harika bir yöntem olabilir ayrıca insanların “şu anda iyi olan şeyler nelerdir” ve “gelecekte bunları daha nasıl geliştirebilirim” gibi konularda kafa yormasını da sağlayacaktır. Bu gezinti aynı zamanda insanların bir mekân a dair farklı görüşlerini ve deneyimlerini paylaşmasına da imkan verecektir.

Bir gezinti seyahat mesafesine, alanın boyutuna ve katılımcıların hareket kabiliyetine bağlı olmakla birlikte değerlendirme süresine bir veya birkaç saat daha ekleyebilir. Değerlendirme esnasında bunu yapmak için yeterli vaktiniz yok ise, bunun yerine mekânın harita ve görsellerini kullanın.

Gezinti de dâhil olmak üzere bir odak grup toplantısı/çalıştay ortamında Mekân Standardı aracının nasıl kullanılacağına ilişkin ayrıntılı bilgiye Ek 1'de ulaşabilirsiniz.

Aracın ne zaman ve nasıl kullanıldığına dair vaka incelemeleri aşağıdaki adreste bulunabilir:

https://www.ads.org.uk/case_studies_place_standard/

Mekân Standardı öğrenme kaynağı planlama aşaması boyunca düzenleyiciyi desteklemek üzere faydalı şablonlar içerir:

- Proje yönetim şablonu – sayfa 45
- Dâhil etme planı şablonu – sayfa 47

Değerlendirme

Bir Mekân Standardı değerlendirmesi yapmak basittir.

<'katılımcı bilgileri' sayfasını kullanarak>

Katılımcıların ve temsil edilen tüm grup ve kuruluşların bilgilerini kaydedin. Eğer insanlar kişisel bilgilerini paylaşmayı kabul ediyorsa (yaş, cinsiyet, posta kodu vs. gibi) bu durum farklı perspektiflerden sonuç analizinde faydalı olur.

<14 temalı sayfayı kullanarak>

Her bir tema için bir manşet soru mevcuttur ve bunun yanında 'üzerine düşünülecek' diğer kısa sorular da vardır.

1. Herhangi bir temaya başlarken, manşet soruları göz önünde bulundurun ve puanlandırın. 14 temanın hepsinin ele alınması önemlidir. Önerilen kısa sorular yardımcı olmak için vardır –yardımı dokunacakları mümkün olduğunca kullanın, yerel durumu yansıtmak için de mevcut olanları değiştirin ya da yeni kısa sorular ekleyin.

Her bir manşet soruya birden (geliştirilmesi gereken çok şey var anlamına gelir) yediye (geliştirilecek bir şey yok anlamındadır) kadar puan verin ve yaptığınız her bir puanlamanın sebebini de belirtin. Değerlendirmenin bir grup ortamında yapılmış olması durumunda grup olarak ortak bir puan üzerinde hem fikir olun ve ayrıca farklı fikirler varsa onları da not edin.

Geliştirilmesi gereken ana hususlara hangi eylemlere ihtiyaç olduğuna dair bir tablo oluşturulmasına katkısı olacağı için yorumlar önemlidir. Yorumlar ayrıca farklı gruplar için ortaya çıkabilecek konuların analizine katkıda bulunabilir. Görüş farklılıkları önemli olabilir – yorumlar sayesinde neden farklı grupların aynı mekânı farklı şekilde puanladıklarını anlayabiliriz.

2. 14 puanı pusula diyagram üzerine yerleştirin.
3. Noktaları birleştirerek pusula diyagramı tamamlayın.

Puan ve yorumları kaydedin

Katılımcılar mekânın şimdiki halini ve ayrıca geliştirilmesi gerektiğini düşündükleri hususları yansıtan görüşlerini kaydetmek için metin kutuları içerisindeki boşlukları kullanabilirler:

- Şu anda iyi olan nedir?

- Gelecekte bunu daha iyi hale nasıl getirebiliriz?

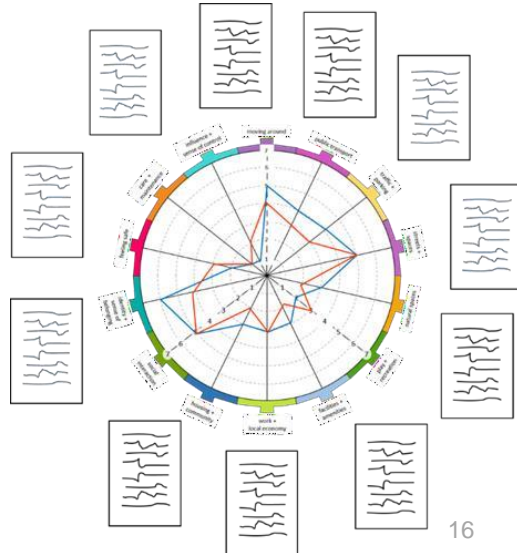
Aşağıdaki örnekler puan ve yorumları kaydetmenin iki farklı yolunu göstermektedir.

Tablo, her bir tema için yorumların olumlu, olumsuz veya yapıcı olarak nasıl kaydedileceğini göstermektedir. Olumsuz yorumlar geliştirilmesi gereken ana hususların tespit edilmesine yardımcı olurken, olumlu yorumlar ise üzerine daha fazlasını inşa edebileceğimiz güçlü yönleri tanımlar. Yapıcı yorumlar nasıl eyleme geçileceğine ilişkin fikirler edinme konusunda faydalı olabilir.

OLUMLU YORUMLAR	OLUMSUZ YORUMLAR	YAPICI YORUMLAR
Okul toplumumuzdaki gerçekten olumlu bir değerdir.	Okul ve dükkânın yanındaki kaldırımlara atılmış çok miktarda çöp mevcuttur. Gençler veya yaşlılar için hiç barınma imkânı yok Çok fazla boş dükkân var	Okuldaki çocukları çöp çözümlerinin, çöp kutularının ve geri dönüşümün nasıl tasarlanacağına dahil edin - işi eğlenceli hale getirin!! Belki de toplumumuz bir araya gelmeli ve bir barınma kooperatifi kurmalı: kimse bu bölgeden taşınmak zorunda kalmasın diye gençler ve yaşlılar için evler yapılmalı Kullanılmayan dükkânlar başka şeyler için kullanılabilir mi - esnek alanlar

Bu örnek, puan ve yorumların pusula diyagramının büyük bir çıktısı üzerine nasıl kaydedilebileceğini göstermektedir.

Bu sayede mekânın mevcut güçlü yönlerini ve insanlara göre gelecekte nelerin geliştirilmesi gerektiğini tespit etmenizi sağlayan basit bir yöntemle kilit sonuçları veya manşet bulguları paylaşabilirsiniz.

Gözden Geçirme

<'Gözden geçirme' sayfasını kullanarak>

Geliştirilecek ana hususları tespit için değerlendirmeyi gözden geçirin.

Değerlendirme bir grup olarak yapıldıysa, o zaman geri bildirimler hazır insanların aklında tazeyken bulgular üzerinde bir tartışma başlatmak faydalı olabilir. Ya da bunun yerine insanlar tartışma üzerine düşünmeyi ve sonuçları gözden geçirmek için ileri bir tarihte yeniden toplanmayı tercih de edebilir.

Değerlendirmeyi birden fazla grup yaptıysa ya da geri bildirimler çevrim-içi anketler veya bire bir görüşmeler sonucu elde edildiyse, tüm Mekân Standardı değerlendirmelerinin sonuçlarını tartışmak için ortak bir gözden geçirme toplantısı düzenlemek faydalı olabilir.

Hangi yaklaşımı benimserseniz benimseyin, sonuçların değerlendirme için veya katılımcılar açısından bir anlam ifade edecek şekilde bir araya getirilmesi önemlidir. Tüm sonuçlara ilişkin genel bir görüş sunmak faydalı olabilir ancak aynı zamanda sonuçları yaş veya posta koduna göre sınıflandırılmış şekilde farklı gruplar için de sunmak gerekebilir. Aynı mekândaki farklı insan gruplarının sahip olabileceği meselelerin anlaşılmasında bunun faydası olabilir.

Değerlendirmeyi gözden geçirirken hem puanları (puan aralıkları dâhil) hem de yapılan yorumları göz önünde bulundurmak önemlidir. Geliştirilmesi gereken tüm hususları ve önerilen tüm eylemleri tespit edin.

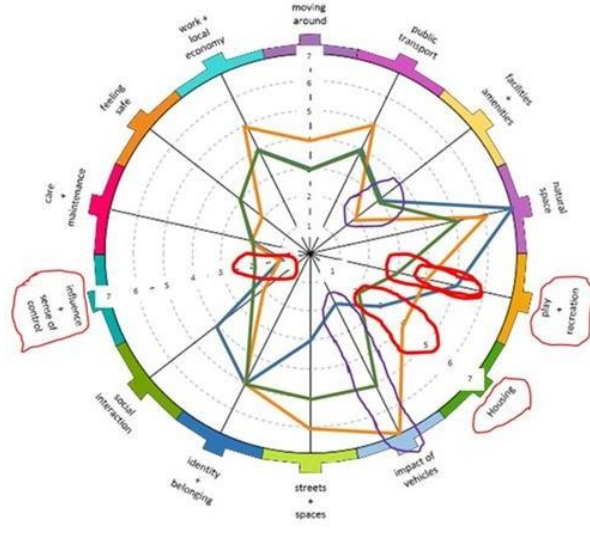
Veri puanlarını anlamak

Tüm puan aralıklarına bakın. Yani, sadece genel sonuçların ortalamasına değil puanlar nasıl dağılmış olduğunu da inceleyin.

Verilen bu çizimdeki pusula diyagramı bir değerlendirme esnasında toplanan puanlardaki farkların nasıl değerlendirilebileceğini göstermektedir.

Bu farklılıkların neden ortaya çıktığını anlamak önemlidir – Bu farklılıklar zaman içerisinde ortaya çıkmış olabileceği gibi demografik özelliklere göre de olabilirler. Yani okuldaki çocuklar ile yaşlılar arasında farklar olabilir. Eğer değerlendirme şehrin tamamı için yapılmışsa, bu farklar mekân içerisindeki belli alanlara özgü meseleleri yansıtıyor da olabilir.

Yorumlar

Yorumlar önemlidir ve insanların neden belli bir şekilde puan verdiklerini anlamamızda bize yardımcı olurlar. Yorumların tamamı gözden geçirilmelidir ve tekrarlayan her husus tespit edilmeli ve gruplanmalıdır. Yorumlar olumlu, olumsuz ve yapıcı olmak üzere üç gruba ayrılabilir – bu sayede her bir tema için insanların hangi meselelerinin olduğuna dair bir tablo oluşturabilir ve gelecekteki eylemleri öncelik sırasına koyabiliriz.

Bir mekândaki belli grupların ortak meselelerinin tespiti için katılımcıların bilgilerini (yaş, posta kodu vs.) incelemek faydalı olabilir.

Yorumları analiz ederken bakılacak kilit noktalar şunlardır:

- Sırf genelde bir mesele olarak karşımıza çıkmıyor diye, önemli olabilecek bir şeyi atlamayın.
- Sonuçları etkileyebilecek önyargılara karşı dikkatli olun – yorumları inceleyen kişilerin kendi görüşlerini baştan not almaları ve sonunda da sonuçlarla karşılaştırmaları faydalı olabilir.
- Değerlendirmeye katılan diğer kişilerle sonuçları karşılıklı olarak kontrol etmek önemlidir – bu sayede yorumları gruplamada ve geri bildirimleri analiz etmede önyargılardan veya hatalardan arınabiliriz.

Son olarak, sonuçları nasıl sunacağınızı düşünün – Bununla ilgili daha ayrıntılı rehberlik için Mekân Standardı Öğrenme Kaynağında Sayfa 40-41'e bakınız.

Sonraki Adımlar

<'sonraki adımlar' sayfasını kullanarak>

İyileştirilecek hususlarda nasıl eyleme geçilmesi gerektiği konusunda düşünün.

Bu, kolaylaştırıcılar tarafından veya tercihen orijinal katılımcıları içeren bir başka oturum düzenlemek suretiyle yapılabilir.

Bazı eylemler diğerlerine kıyasla daha fazla planlama ve zaman gerektirir. Daha küçük eylemler daha hızlı gerçekleştirilebilir. Erken eylemler ivme oluşturmaya ve ortaklarla ve yerel toplumla birliktelik kurmaya yardımcı olabilir.

Eylemleri ve her bir eylemi yerine getirmeye yardımcı olabilecek ortakları tanımlayın. Mekân Standardı değerlendirmesinin hedeflediği sonuca eylemlerin ulaşmadığını görmek için bunu değerlendirme amacı ile bağlantılı hale getirin.

Önerilen eylemlerin kolaylaştırıcılar tarafından belirlenip belirlenmediğini katılımcı grubuyla birlikte kontrol edin.

Bir sonuç raporu hazırlayın – burada ayrıca Mekân Standardı değerlendirme süreci de genel hatları ile açıklanmalıdır – kim, ne zaman, nasıl vs. Rapor basit bir dille hazırlanmalı ve sonuçlar açık ve net biçimde sunulmalıdır. Önerilen eylemlerin mekâna ait bir harita üzerinde gösterilmesi de faydalı olabilir.

Rapor, Mekân Standardı değerlendirmesine/değerlendirmelerine katılan herkesle ve ayrıca tüm kilit ortaklarla, yerel gruplarla ve değerlendirmeye katılamayan diğer tüm insanlarla paylaşılmalıdır.

Herkesin okuyabilmesi için raporu halka açık hale getirin. İnsanlar, değerlendirme sonucunda belirlenen iyileştirilmesi gereken ana konuları ve bu eylemlerin gerçekleştirilmesini nasıl destekleyebileceklerini anlayabilmelidir.

Rapor şablonu Mekân Standardı Öğrenme Kaynağının 50. Sayfasında mevcuttur.

Zaman içinde değerlendirmenizi tekrarlayabilirsiniz – bu sayede özellikle olumlu değişimlerin olduğu noktalarda insanların müdahilliği ve ilgisi canlı kalır.

Eğer bir toplum grubu veya üçüncü sektör kuruluşu iseniz ve Mekân Standardı aracının nasıl kullanılacağına ilişkin daha fazla bilgi edinmek istiyorsanız, Mekân Standardı Öğrenme Kaynağına bir göz atın: <https://elearning.healthscotland.com/>.

5. Bir alıştay nasıl yönetilir

Bu bölümde bir çalıştayın gerçekleştirilmesine ilişkin kısa bir kılavuz bulunmaktadır – hem aracı yeni öğrenenler hem de daha önceden deneyimi olanlar için.

Oturumunuzda birden fazla kolaylaştırıcı varsa, bu kılavuzu kullanarak onları bilgilendirebilirsiniz. Kolaylaştırıcıların, katılımcıların kimler olacağı ve oturumların zaman ölçekleri de dâhil, aracın neden kullanıldığını ve çalıştayın amacını çok iyi anlamış olması gerekir.

Mekân Standardı oturumlarının sorunsuz geçmesini ve herkesin bilgilendirilmesini sağlamak ve herkese katılım hakkı vermek konusunda kolaylaştırıcılar hayati bir rol oynar. Hepsinden te, Mekân Standardı değerlendirmesi esnasında yapılan mülahazalar Mekân Standardı aracının en önemli kısmını oluşturmaktadır.

Planlama

Öncelikle, alıştayın planlanması önem taşır. Herkesin gerekli tarih ve saat bilgilerini bildiğinden ve o tarih ve saatte tüm materyal ve insan kaynağının hazır ve emre amade olduğundan emin olun. Aynı anda konuşmaları hem dinlemek hem de yönetmek zorlayıcı olabilir, bu nedenle tartışmaların ve verilen puanların ayrıntılarının kaydedilmesi için bir yazıcı belirlemeniz gerekebilir. Eğer alıştay 12 katılımcıyı geçerse birden fazla kolaylaştırıcı ve yazıcı görevlendirip alıştay gruplarını 6 veya 8'li masalardan oluşan gruplara ayırmak gerekebilir.

Çalıştayın başlangıcında:

- Kendinizi tanıtın.
- Çalıştayın amacını açık ve net olarak belirtin.
- Değerlendirilecek olan bölgeyi açıklayın.
- Katılımcıları, isimleri ve hangi kuruluşu veya grubu temsil ettiklerini belirtecek şekilde kendilerini tanıtmaya davet edin.

Kendinizi tanıtırken:

- Değerlendirmeye liderlik etmek ve tartışmaları yönetmek için orada olduğunuzu vurgulayın. Sizin göreviniz katılımcıların görüşlerini ve son kararlarını etkilemek değildir ancak özellikle varsayımlar gruptaki herkesçe paylaşılmıyorsa bu varsayımlara meydan okumanız faydalı olabilir.
- Toplanan verinin ne için kullanılacağını katılımcılara bildirin.
- Araçtan kimlerin haberi var ve/veya kimler daha önce kullanmış, bunu belirleyin. Bunu anlamamız alıştayı planlamanızı ve eylemlerin hayata geçmesi için hangi desteğe ihtiyaç duyulduğunu tespit etmenizi kolaylaştırır.
- Katılımcılardan kişisel bilgilerini doldurmalarını isteyin (yaş, cinsiyet, posta kodu gibi). Bu verilerin değerlendirmeyi organize edenlere sonuçları analiz etmekte ve mekânınızdaki bazı insanlar için belli meseleleri tespit etmekte fayda sağlayacağını onlara anlatın.

Değerlendirme

<14 temalı sayfa kullanılarak>

Her bir tema için bir manşet soru ve bir dizi 'üzerinde düşünülecek' kısa sorular mevcuttur.

Herhangi bir temaya başlarken, her bir manşet soruyu düşünün ve tartışın ve tüm temalar tartışılıp bitene kadar pusula etrafında devam edin. Temalar arasında çakışmalar olduğunu fark edeceksiniz – bu durum mekânların farklı fiziksel ve sosyal yönlerinin birbiri ile ne kadar bağlantılı olduğunu göstermektedir ve insanların kendi mekânları hakkında farklı perspektiflerden düşünmelerine yardımcı olur. Bir kolaylaştırıcı olarak, önceki bir temada söylenenlere atıfta bulunarak o temanın başka yönlerini keşfetmek üzere devam edebilirsiniz.

14 temanın bazılarını açıklamak ve bunların sağlık ve esenlik üzerindeki etkilerini anlatmak için biraz daha fazla zamana ihtiyaç duyabilirsiniz. Özellikle, "kimlik ve aidiyet" ve "kontrol hissi" bazı insanların anlaması için zor olabilir.

İnsanlara, mekânın günün, haftanın ve yılın farklı zamanlarında farklı hissettirip hissettirmediyini ve hava durumunun fark yaratıp yaratmadığını sorun. İnsanlara mekân hakkında kendi perspektiflerinden düşünmelerini hatırlatın ama aynı zamanda onlardan toplumda onlardan farklı olan insanları da dikkate almalarını isteyin – yaş, etnik köken, engellilik, işitme/görme engeli vs.

Her bir tema, insanların mekân da iyileştirilecek bir şey var mı yok mu değerlendirmesine göre puanlanabilir. 14 temanın tamamı tartışılmalı ve puanlanmalıdır. Puanlamanın yanında, insanların bu puanları neden verdiklerinin de kayıtlara geçirilmesi önemlidir.

Mekân Standardı aracını kullanmanın en iyi yollarından biri de değerlendirmeye konu olan mekânın gezilmesidir. Diğer bir yol ise fotoğraf ve harita kullanmaktır. Her iki yaklaşımda da, mekân tüm grup olarak tartışılıp puanlanabileceği gibi, eğer zaman kısıtlı ise ya tam değerlendirme yapacak ya da önce temaların bazılarını odaklanıp sonra bunları birleştirip notları birbiriyle mukayese edecek daha küçük gruplara da bölünmek de mümkün olabilir.

Gezinti

Gezinti için bir bölge belirlemeniz gerekir. Grupların sayısına göre birden fazla güzergâh içerebilir. Kolaylaştırıcıların ellerinde doğru bir güzergâh haritası olmalıdır ve kolaylaştırıcılar yürüyüş esnasında gruba liderlik etmelidir.

Katılımcılar aşağıdakilerden birine sahip olmalıdır:

- Mekân Standardı kitapçığının bir nüshası
- 14 manşet soru ve tartışmalarındaki ana noktaları not alacakları bir yer
- Bir tablet kullanarak araca çevrim-içi erişim

Nihai tasarım için ayrılan resim

Önemli noktaları (olumlu ve olumsuz) kayda almak için bir kamera bulundurulması da faydalı olabilir. Ayrıca, insanlara gelecekte mekânın daha iyileştirilmesi için nerede ve hangi eylemlerin gerçekleştirilmesi gerektiğini düşünmelerini de hatırlatmak gerekir.

Gezinti esnasında:

- Esnek olun, planlamış olduğunuz güzergâhı bire bir takip etmek zorunda değilsiniz – yine de önceden tanımlanan bölgede bir değerlendirme yapabilirsiniz.
- İnsanları mekânlarında iyi olan şeyleri ve gelecekte nelerin iyileştirilebileceğini tespit etme konusunda teşvik edin – notlar alın ve fotoğraflar çekin.
- Katılımcılar buna hazırsa puanlama gezi esnasında da yapılabilir veya gezi tamamlandıktan sonra da olabilir. Bunun için sabit bir kural yoktur – Gruba bağlıdır.
- Bölgeyi tartışmak için belli duraklar belirleyin.
- İnsanların hareketlilik ihtiyaçlarını, hareket hızını ve güzergâh üzerindeki potansiyel engelleri (basamaklar, düz olmayan zeminler ve aydınlatma gibi) hesaba katın. Bunların farkında olmak, katılımcıların hareket kısıtlılığı ve/veya görsel veya işitsel engeli olan insanlar için nerede ve nasıl iyileştirmeler yapılması gerektiğini düşünmelerini sağlayacaktır.

Kayıt ve puanlama

Gezinti sonrasında insanları tekrar bir araya toplamak, bulguları tartışıp gözden geçirmek, başkalarından gelen geri bildirimler üzerine düşünmek ve ortak bulguları tespit etmek için iyi bir fırsattır. İnsanlar gezinti esnasındaki gruplarında kalabilirler, bulguları paylaşmak için grup değişimi yapabilirler veya tek bir grup halinde tartışabilirler.

Bu toplantının amacı, insanların bulguları üzerinde düşünmelerini sağlamaktır – yeterli zamanınız yoksa tartışmayı 14 tema etrafında devam ettirebilirsiniz.

Gezintideki temaların bazılarını tartışmak için daha fazla zaman gerekebilir. Eğer bir temadaki tartışma kesilir veya yavaşlarsa, o zaman 'üzerinde düşünme' sorularından birini sorabilirsiniz.

Toplantı esnasında, aşağıdakilerin olmasını sağlayın:

- Herkesin elinde gezinti esnasında aldığı notlar ve yaptığı puanlamalar olsun.
- Kitapçığın ekstra nüshaları elinizde olsun veya insanların çevrim-içi araca erişimleri olsun – bu sayede insanlar nihai puanlarını verebilir ve pusula diyagramını tamamlayabilirler.
- Belirlediğiniz yazıcı görüşmeleri kayda geçirin – nelerin kaydedildiğini herkesin görebilmesi için bir yazı tahtası kullanın. Bu sayede ana konular ve kilit eylemler belirlenip rapora yansıtılabilir.
- Birisi puanları kaydetsin ve pusula diyagramını çizsin – her bir temayı tartışırken bunu yapmaya çalışın ve eğer görüş ayrılığı varsa bununla ilgili ayrıntıları da kaydedin.

Gözünüz saatte olsun ve 14 temanın her biri için yeterli zamanın ayrılabilmesi ve gözden geçirmenin sonunda sonraki adımların da tartışılabilmesi adına süreye ilişkin nazik hatırlatmalarda bulunun.

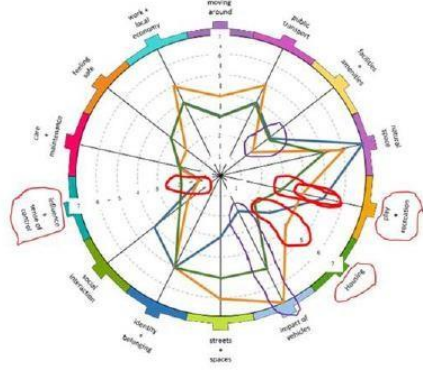
Gözden Geçirme

<'gözden geçirme' sayfasını kullanarak>

Gözden geçirme toplantısının amacı, iyileştirilmesi gereken ana hususların tespit edilip bu konuların iyileştirilmesi için hangi eylemlerin gerektiğine karar verilmesi adına Mekân Standardının kullanılmasıdır. Hem puanlar hem de yorumları ve kişilerin puanlamalarındaki farklılıkları göz önünde bulundurun.

Örneğin gençlerin yaşlılara kıyasla daha farklı puanlama yaptığı şablonlar ortaya çıkabilir. Eğer değerlendirme büyük bir şehirde veya yerleşim biriminde yapılıyorsa, mekânın spesifik kısımları için farklı hususlar ortaya çıkabilir.

Yandaki görselde değerlendirmedeki puanlama farklılıklarını değerlendirmek için pusula diyagramının nasıl kullanılması gerektiği anlatılmaktadır.

Farkların büyük olduğu yerlerde, farklılıkların nedenlerini, kaç kişinin mutabık kalınan puandan farklı puan verdiğini, duygu kuvvetini ve belli bir temaya insanların verdiği önceliği kaydetmeniz büyük önem taşır. Böylelikle gelecekteki eylemleri de belirlemiş ve öncelik sırasına koymuş olursunuz.

Grupları, iyileştirilmesi gereken ana konuları ve her bir tema için bunlara ilişkin atılması gereken adımları belirleme yönünde teşvik etmelisiniz.

Gözden geçirme toplantısının sona ermesinden önce, nelerin tartışılıp kararlaştırıldığına dair kısa bir geri bildirimde bulunun. Tartışma daha küçük gruplara bölünmüşse, önce her bir gruptan bir kişi kendi grubu adına bu geri bildirimini vermeli, sonra da tüm gruplar arasında genel tartışma gerçekleştirilmelidir.

Sonraki Adımlar

<'Sonraki adımlar' sayfasını kullanarak>

Tipik olarak, sonuçlar ortaya çıktıktan sonra en kıymetli aşama budur. Bunun için, bir başka çalıştay gerekebilir ve böyle bir durumda bu bilgi gruba duyurulmalıdır.

Alternatif olarak, çalıştayın çıktılarına dayalı olarak bu iş kolaylaştırıcılar tarafından da yapılabilir. Bu durumda, raporun kabul edilmesi ve halka duyurulmasından önce önerilen eylemlere ilişkin gruplara danışılacağını altını çizmeniz gerekir.

Çalıştayın kapanışı

Gözden geçirme çalıştayı sonrasında neler olacağını insanlara bildirilmesi önem taşır.

Toplanan verilerin Mekân Standardı etkinlik düzenleyicisine teslim edileceğini ve örneğin bir yerel toplum planı geliştirilmesinde kullanılacağını katılımcılara bildirin.

Birden fazla Mekân Standardı değerlendirmesi yapılması durumunda, katılımcılara kendilerinininkiler de dâhil çeşitli tartışmalardan elde edilen bulguların tamamının nihai çıktıya yansıtılacağı bilgisini vermeyi unutmayın.

İnsanları, müdahil olmak isteyebilecekleri bundan sonraki eylem planlama çalışmaları, tasarım çalışmaları veya gözden geçirme aşamaları hakkında bilgilendirin. Bundan sonrası için planlanan herhangi bir çalıştay yoksa o zaman rapor kabul edilip halka duyurulmadan önce tekrar kontrol olanaklarına ilişkin herkese bilgi verin.

İnsanlara zaman ayırdıkları ve geri bildirimleri için teşekkür edin. Katılımcılarla mutlaka bir değerlendirme yapın. Materyalleri toplayın ve etkinlik düzenleyicisine bunları teslim edin.

Ek: Değerlendirmeye bir gezi eklemek

Grup geniş ise her birinin değerlendirme yapması için daha küçük gruplara bölün veya çiftler şeklinde ayırın – ideal olarak 4 ve 8 kişi.

Toplantıya bir kolaylaştırıcının liderlik etmesi önemlidir. İyi bir kolaylaştırıcı, tartışmayı teşvik edecek, kimsenin konudan sapmamasını sağlayacak, gerektiğinde varsayımlara meydan okuyacak ve herkesin görüşünün eşit şekilde dile getirilmesini ve kıymetlendirilmesini sağlayacaktır. Kolaylaştırıcıların desteklenmesi hususu kılavuzda ele alınmıştır.

Materyaller

İnsanların elinde Mekân Standardı aracının bir nüshası veya araca online erişimin olması gerekir. Aşağıdaki materyaller faydalı olabilir:

- Boş bir çark/pusula diyagramı
- Değerlendirmeye konu alanın haritası
- Tartışmaları kaydetmek için kalem ve not kâğıtları
- Bir kamera
- Harita üzerinde işaretleme yapmak için yapışkan noktalar

Süre

Çalıştaylar birkaç saat ile tüm gün ve hatta bazen daha da uzun sürebilir. Bu, değerlendirilen alanın boyutuna, tartışmanın derinliğine ve müdahil olan kişilerin tercihlerine bağlıdır.

14 temanın bazılarını açıklamak ve bunların sağlık ve esenlik üzerindeki etkilerini anlatmak için biraz daha fazla zamana ihtiyaç duyabilirsiniz. Özellikle, “kimlik ve aidiyet” ve “kontrol hissi” bazı insanların anlaması için zor olabilir. Ancak, çok fazla vaktiniz yoksa 14 temanın her birini tartışmak için devam edin. Tartışma kısa sürse de değerlendirme bir saatte tamamlanabilir.

Bir sonraki sayfadaki tabloda yarım veya tam günlük bir çalıştayda bir grup içerisinde Mekân Standardı aracının nasıl kullanılacağına ilişkin bir rehber bulunmaktadır.

Tam günlük çalıştay, yarım günlük ile aynı formatı takip eder ancak her bir değerlendirme için puanlama ve gözden geçirme (iki saat) yaparken gezinti (bir buçuk ile iki saat) ve sonraki tartışmaya da fırsat verir. Özellikle gezinti için insanlar küçük gruplara ayrılmışsa, görüş ve eylem öncelikleri hakkında konuşabilmeleri için geri bildirim oturumunu daha uzun tutun. Ayrıca, gezinti öncesinde ön bilgi vermek ve 14 Mekân Standardı temasının her birini ayrıntılı şekilde açıklamak için daha geniş bir yelpazeden konuşmacılarınız da olabilir.

Yarım günlük mekân standardı çalışmayı için önerilen süre ve yaklaşım

09:30 – 10:00	Bölge hakkında genel bilgi Mekân Standardı aracına giriş	Yerelden birinin konuşmacı olarak davet edilmesi mümkün olabilir. Mekân Standardı aracının ve puanlama sisteminin nasıl kullanıldığını paylaşmak önem taşır.
10:15 – 11:15	Değerlendirilen bölgede gezinti yapılması Bölgeyi iyi tanıyan biriyle (örneğin bir rehber) yapılırsa veya çalıştay öncesinde bölgeye keşif yaptıysanız daha iyi olur.	Tema ve puanları tartışmak için belirli duraklar belirleyin. Puanlama bireysel olarak veya küçük gruplar halinde yapılabilir veya gezi esnasında hiç yapılmayabilir de. Belli bir kural yoktur – yaklaşımınız birlikte çalıştığınız gruba bağlıdır. Toplam katılımcı sayısına bağlı olarak temaları kişilere, çiftlere veya gruplara atamanız faydalı olabilir. Bölgedeki güçlü noktaları ve iyileştirilmesi gereken hususları not edin. Mümkünse harita üzerinde kilit konumları işaretleyin. Kameranız varsa fotoğraf çekin. Esnek olun: önceden planlanan güzergâha uymak zorunda değilsiniz – yine de tam değerlendirme yapabilirsiniz. İnsanların hareketlilik ihtiyaçlarını, hareket hızını ve güzergâh üzerindeki potansiyel engelleri (basamaklar, düz olmayan zeminler ve aydınlatma gibi) hesaba katın.
11:15 – 11:30	Ara	Mola vermek önemlidir. Mümkünse, atıştırmalıklar ve içecekler temin edin.
11:30 – 12:15	Puanlama ve Gözden Geçirme	Her bir puanlama için sebepleri de belirterek gruplar içerisinde puanlamayı tamamlayın. Bu işi gezinti esnasında zaten yaptıysanız, o zaman puan ve yorumlarınızı gözden geçirin. 14 puanınızı yerleştirin ve pusula diyagramını tamamlamak için noktaları birleştirin.
12:15 – 12:50	Geri Bildirim	Her bir grubun iyileşme gereken ana hususlar konusundaki geri bildirimlerini ve bunların sebeplerini açıklamasına izin verin
12:50 – 13:00	Sonraki Adımlar ve Kapanış	Herkese zaman ayırdıkları ve katkılarından dolayı mutlaka teşekkür edin. Eğer ki bu etkinlik bir dizi Mekân Standardı değerlendirme etkinliğinden biriye bundan sonraki adımda neler olacağını ve tüm çalıştaylardan elde edilecek sonuçların birleştirileceğini insanlara anlatın. Katılımcı değerlendirme formlarını doldurun.